

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์ เพชบุักรูปีวิชาการพยาบาลผดุงครรภ์ 2*

พรีนันท์ วิศาลสกุลวงษ์ PhD**

สุมิตตา สว่างทุกข์ ค.ด.***

มณีนรัตน์ พรหมณี พย.ม.****

(วันรับบทความ: 14 ธันวาคม พ.ศ.2562/ วันแก้ไขบทความ: 31 มกราคม พ.ศ.2563/ วันตอบรับบทความ: 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบเน้นวิธีการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์ เพชบุักรูปีในวิชาการพยาบาลผดุงครรภ์ 2 ผู้เข้าร่วมวิจัยเป็นอาจารย์จำนวน 6 คนและนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 20 คนคัดเลือกแบบเจาะจง ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงตามเนื้อหาและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม สัมภาษณ์เชิงลึก สังเกต และบันทึกการสะท้อนคิด ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ.2559 ถึง มกราคม พ.ศ.2560 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย 1) การวางแผน 2) การปฏิบัติ 3) การสังเกตติดตามผลการปฏิบัติ 4) การสะท้อนผลของการปฏิบัติ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ตรวจสอบความถูกต้องและความเชื่อถือของข้อมูลโดยหลักสามเส้าของข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการเรียนการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เพชบุักรูปีนี้ประกอบด้วย 1) กระบวนการของรูปแบบ คือ 1.1) การวางแผน 1.2) การปฏิบัติ 1.3) การสังเกตติดตามผลการปฏิบัติ 1.4) การสะท้อนผลของการดำเนินการ 1.5) การติดตามประเมินผล 2) ปัจจัยการสอนคือ 2.1) ศรัทธาของผู้สอน ผู้เรียนและผู้บริหารจัดการเพชบุักรูปี 2.2) ทีมสางาน 2.3) สื่อที่ดีโดยการสื่อสารดีและ 2.4) มาออนไลน์คือการสนทนาแลกเปลี่ยน ดังนั้น รูปแบบการเรียนการสอนเสริมนี้ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและไร้พรมแดนโดยเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจึงมีส่วนร่วมได้ลงมือกระทำสามารถประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้ไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาได้

คำสำคัญ: การสอนเสริม ผดุงครรภ์ เพชบุักรูปี วิจัยเชิงปฏิบัติการ การสอนออนไลน์

*ทุนวิจัยมหาวิทยาลัยนวมินทราชิตราช

** , ***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิตราช

****อาจารย์ ภาควิชาการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิตราช

**ผู้ประสานการตีพิมพ์เผยแพร่ Email: peeranan@nmu.ac.th Tel: 086-4166163

The Development of Reinforcement Learning and Teaching Model through Online Media by Using Facebook Group in Midwifery 2*

Peeranan Wisanskoonwong PhD**

Sumitta Sawangtook Ed.D.***

Maneerat Prammanee M.N.S.****

(Received Date: December 14, 2019, Revised Date: January 31, 2020, Accepted Date: February 17, 2020)

Abstract

This Technical Action Research aimed to develop the reinforcement learning and teaching model using Facebook group for midwifery 2. The data was collected by qualitative approach from the informants were 6 teachers and 20 nursing students of the 4th year, who were selected by purposive sampling. The tools for collecting data were verified for content validity. The data were collected by focus group discussion, in-dept interview, observation, and reflective journal, which took place from September 2016 to January 2017. Research methodology consisted of 1) planning 2) practicing 3) observing 4) reflecting. The data obtained was then analyzed for qualitative data, content analysis was used, and the data validity was proven by triangulation.

The results found that: Reinforcement Learning and Teaching Model through Online Media by Using Facebook Group in Midwifery 2 consisted of: 1) the process of the model involved 1.1) planning, 1.2) practicing, 1.3) observing, 1.4) reflecting and 1.5) evaluating; 2) Four factors for organizing the model comprised of 2.1) Faith-in-Team is the faith of teacher, learner and administer, 2.2) Team-Work goes together, 2.3) Good-Media is good communication, 2.4) Let-Online is about daily and weekly online chatting. The reinforcement learning and teaching model through online media by using Facebook group in midwifery 2 can be considered an option for promoting sustainable learning, with unlimited. Self-learning results in the accumulation of more knowledge because the learners have the opportunity to practice and to apply their knowledge to solve problems.

Keywords: reinforcement, midwifery, face book, action research, online teaching

*Research Fund of Navamindradhiraj University

** ,***Assistant Professor, Department Maternal-Newborn Nursing and Midwifery, Kuakarun Faculty of Nursing, Navamindradhiraj University

****Instructor, Department Maternal-Newborn Nursing and Midwifery, Kuakarun Faculty of Nursing, Navamindradhiraj University

**Corresponding Author, Email: peeranan@nmu.ac.th Tel: 086-4166163

บทนำ

วิชาการพยาบาลผดุงครรภ์ 2 เป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันการศึกษาพยาบาลที่สังกัดมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งของรัฐ วิชานี้เป็นวิชาเฉพาะทางการพยาบาลที่มีจำนวน 2 หน่วยกิตและจัดสอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงเกี่ยวกับการคลอดปกติและผิดปกติรวมถึงการดูแลทารกแรกเกิด วิชานี้ใช้การสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่ และสื่อการสอนเป็นแค่เอกสารประกอบการสอนและพาวเวอร์พอยท์ (Power point presentation: PPT) การจัดการเรียนการสอนแบบนี้จึงเป็นการสอนที่ปิดกั้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนเนื่องจากข้อจำกัดของสถานที่และเวลาที่ ไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้มีผลให้ผู้เรียนเข้าถึงสื่อการสอนได้ไม่ครบถ้วนและไม่ครอบคลุม รวมทั้งบรรยากาศในการสอนที่เคร่งเครียดเนื่องจากผู้สอนต้องการสอนเนื้อหาให้ทันภายในเวลาที่จำกัดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนรวมถึงเพื่อนร่วมชั้นเรียนจึงลดลงทำให้ผู้เรียนไม่มีแรงจูงใจในการเรียนและไม่สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้เนื้อหากับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้จึงเป็นอุปสรรคในการพัฒนาความรู้¹⁻⁴ มีผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ไม่ต่อเนื่องและไม่ยั่งยืนพอที่ผู้เรียนจะนำความรู้ทางทฤษฎีไปเป็นพื้นฐานสู่การปฏิบัติงานในสภาพความเป็นจริงบนคลินิกได้

ปัจจุบันเป็นยุคโลกไร้พรมแดน ระบบอินเทอร์เน็ตถูกพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสูงจึงถูกนำมาเป็นเครื่องมือในการศึกษา ดังนั้น แหล่งความรู้ไม่ได้อยู่ในห้องสมุดเพียงอย่างเดียวแต่สามารถสืบค้นได้ทุกที่ทุกเวลาโดยการเชื่อมต่อและเข้าถึงข้อมูลได้¹ การเรียนการสอนก็เช่นกันมีการปรับเปลี่ยนไปมาจากกระบวนที่ผู้สอนเป็นผู้บรรยายแต่ผู้เดียวกลายเป็นการใช้เทคโนโลยีควบคู่ไปกับการเรียนการสอน ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจำเป็นต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ให้ความรู้มาเป็นผู้ชี้แนะแนวทางเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21⁵ ดังนั้น ผู้สอนต้องพัฒนาตนเองทั้งความรู้ เจตคติทางด้านเทคโนโลยีเพื่อสามารถนำไปพัฒนาการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนในยุคโลกไร้พรมแดน โดยเฉพาะเฟซบุ๊กเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ผู้เข้าใช้สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านโทรศัพท์มือถือได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็นการตั้งประเด็นคำถาม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ และความคิดระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยตนเอง สามารถโต้ตอบการสนทนาได้ทันทีและติดต่อสื่อสารได้ทุกที่ทุกเวลา นับเป็นการเรียนการ

สอนแบบผสมผสานระหว่างกิจกรรมในห้องเรียนกับกิจกรรมบนสังคมออนไลน์ซึ่งสิ่งเหล่านี้ช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการพัฒนาศักยภาพและยกระดับการเรียนการสอนรายวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21⁴ ด้วยเหตุนี้เฟซบุ๊กจึงเป็นสื่อออนไลน์หนึ่งที่มีความนิยมในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนและมหาวิทยาลัย³ เป็นทางเลือกที่สะดวกประหยัดมากกว่าการสอนแค่บรรยาย เนื่องจากเป็นแหล่งรวบรวมและแบ่งปันความรู้เป็นทั้งตัวช่วยในการจัดการชั้นเรียนเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพรวมถึงสนับสนุนให้ผู้เรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นมากขึ้น ที่สำคัญนั้นเฟซบุ๊กเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่เปิดโอกาสผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจะต้องรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกับผู้เรียนอื่น ซึ่งเป็นการฝึกทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตาม รวมทั้งทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารซึ่งการใช้เฟซบุ๊กเป็นการจัดการสอนแบบเชิงรุกโดยเน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนสามารถค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed learning) เรียนรู้จากประสบการณ์ (Experience based learning) และเรียนรู้จากการสนทนาออนไลน์ (Online discussion learning) ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและไร้พรมแดน^{2,3} สอดคล้องกับทิวรัตน์ สิทธิวงศ์⁶ พบว่า ความพึงพอใจของการใช้เฟซบุ๊กในวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเนื่องจากการใช้เฟซบุ๊กทำให้ผู้เรียนเกิดความใกล้ชิดกับผู้สอน นอกจากนี้ การใช้เฟซบุ๊กในการเรียนการสอนโดยใช้เป็นพื้นที่ส่งงาน ส่งไฟล์ภาพ แบ่งปันข้อมูลและข้อคิดเห็นและเป็นศูนย์กลางในการสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ใช้สนทนาระหว่างผู้เรียนด้วยกันเป็นพื้นที่แสดงออกและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันเช่นเดียวกับผลการวิจัยของพิเชษฐ พิมพ์เจริญ⁷ พบว่าการใช้เฟซบุ๊กเป็นช่องทางเพิ่มเติมในการสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอนอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด จะเห็นได้ว่าผลงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์เฟซบุ๊กเป็นที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ในการนำมาจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ทั้งในการเรียนการสอนรายวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ด้วยข้อจำกัดของการสอนแบบบรรยายผนวกกับปัญหาของสถานที่และการติดต่อสื่อสารไม่เพียงพอและ

ไม่ต่อเนื่อง การใช้ประโยชน์ของเฟซบุ๊กจึงกลายเป็นช่องทางในการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลจากตัวผู้สอนได้ทันทีโดยไม่ต้องรอที่จะพบในห้องเรียนและเป็นช่องทางที่มีค่าใช้จ่ายน้อยสามารถเข้าถึงได้ การสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กกรุ๊ปจึงน่าจะเป็นประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนตลอดเวลาและทุกสถานที่ตามความต้องการ ทั้งนี้ จากการทบทวนวรรณกรรมไม่พบการใช้เฟซบุ๊กในการจัดเรียนการสอนทางการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กกรุ๊ปในวิชาการพยาบาลผดุงครรภ์ 2 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบเน้นวิธีการซึ่งถูกวางแผนโดยนักวิจัยและนำแผนงานที่คิดไปให้ผู้เข้าร่วมวิจัยเป็นผู้ปฏิบัติ^๑ เป็นการวิจัยที่อยู่ในสภาพการจัดกระทำมีการควบคุมสภาพแวดล้อมด้วยการใช้

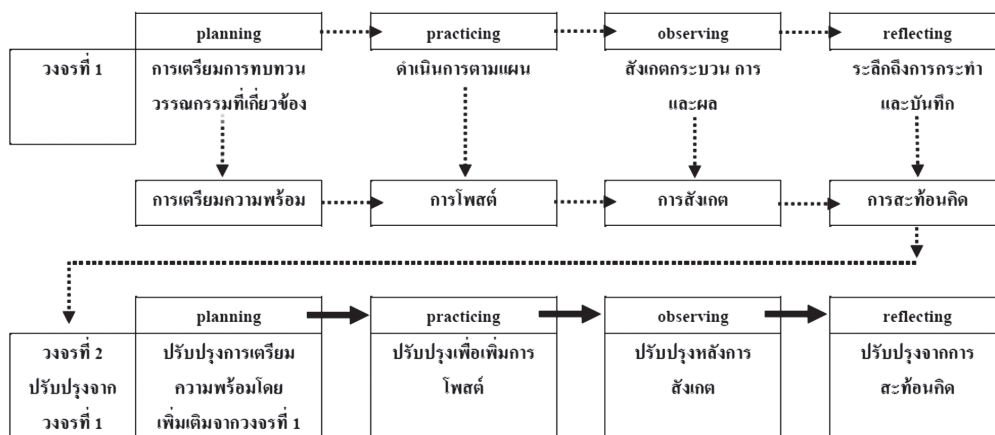
เฟซบุ๊ก การวิจัยประเภทนี้มีผลให้เกิดการสะสมความรู้เพิ่มขึ้น ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือกระทำสามารถประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและไร้พรมแดน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กกรุ๊ปในวิชาการพยาบาลผดุงครรภ์ 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิจัยนี้ใช้กรอบแนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กกรุ๊ปในวิชาการพยาบาลผดุงครรภ์ 2 (ภาพที่ 1)

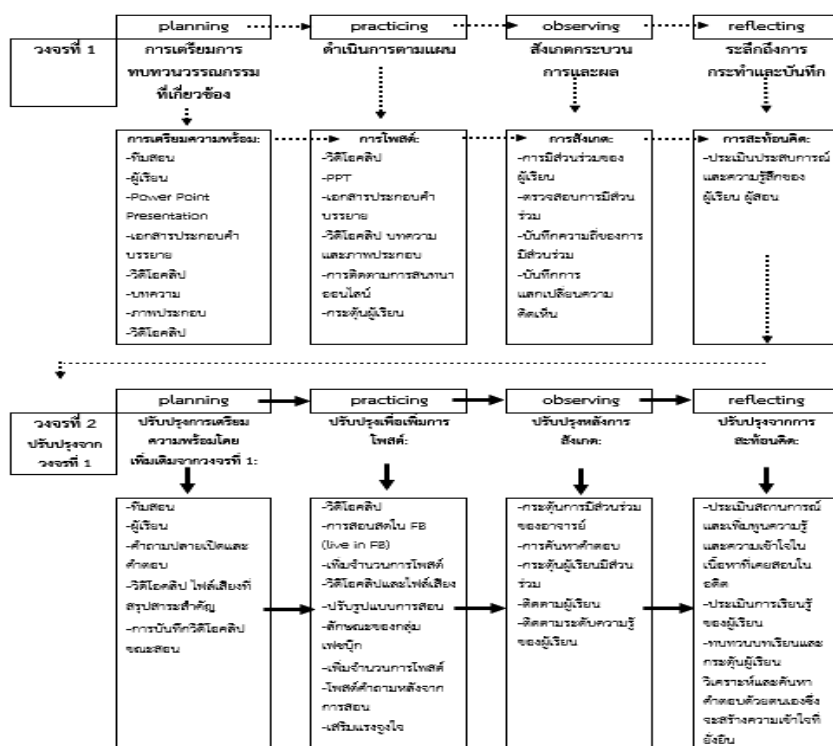
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบเทคนิค (Technical Action Research) ใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งเป้าหมายมุ่งแก้ปัญหาโดยเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในการพัฒนาตนเองและผู้อื่นให้เหมาะสม ผู้เข้าร่วมวิจัยทำงานร่วมกับนักวิจัยโดยวิเคราะห์สถานการณ์โดยเน้นที่การสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นขั้นตอน^{๘,๙} ข้อตกลงเบื้องต้นของการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ ไม่มีข้อกำหนดตายตัวแต่สามารถปรับเปลี่ยนได้ จึงเริ่มด้วยการเข้าไปสัมผัสข้อมูลเพื่อค้นหารูปแบบจนได้ข้อมูลเพียงพอเพื่อหาทิศทางในการพัฒนาการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กกรุ๊ปในวิชาการพยาบาลผดุงครรภ์ 2 ซึ่งขั้นตอนพัฒนารูปแบบการ

เรียนการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กกรุ๊ปนี้ดำเนินการตามแผนชั่วคราวในช่วงแรก กระบวนการและผลของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะถูกนำไปปรับปรุงแผนงานและดำเนินไปเป็นวัฏจักรต่อเนื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการวิจัยจะหมุนเคลื่อนไปเป็นพลวัตรจนกระทั่งปัญหาได้รับการแก้ไขจนทำให้เกิดความรู้เชิงปฏิบัติการและสามารถนำไปพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน (ภาพที่ 2)

ผู้เข้าร่วมวิจัย ทำการเลือกแบบเจาะจงโดยเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาการพยาบาลผดุงครรภ์ 2 จำนวน 6 คน และผู้เรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์จำนวน 20 คน

ภาพที่ 2 วงจรวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบเทคนิค

สถานที่เก็บข้อมูล คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชราช

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง วิจัยนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนจากคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชราช ตามหมายเลขหนังสือรับรองเลขที่ KFN11.2016 ลงวันที่ 1 กันยายน พ.ศ.2559 ก่อนการวิจัยผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ ประโยชน์ ผลเสียของการเข้าร่วมวิจัยและขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาสาสมัครมีอิสระในการตัดสินใจตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัย ตลอดจนสามารถถอนตัวจากการวิจัยได้ตลอดเวลาโดยไม่จำเป็นต้องบอกเหตุผลและไม่มีผลต่อการเรียนที่อาสาสมัครจะได้รับ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลของวิจัยนี้ทำตามแผนดำเนินการวิจัยตั้งแต่เริ่มดำเนินการวงจรที่ 1 และนำข้อมูลไปปรับปรุงการดำเนินการวิจัยวงจรที่ 2 ดังตารางที่ 1 ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการ ดังนี้

1. การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่มกับผู้เข้าร่วมวิจัยในสัปดาห์ที่ 8 และ 16 โดยใช้แนวคำถามแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview guide) โดยกำหนดให้ผู้เข้าร่วมวิจัยไว้กลุ่มละประมาณ 10 คน (2 กลุ่ม) และ 6 คน (1 กลุ่ม) ซึ่งขนาดกลุ่มมีความเหมาะสมกับการสนทนาเพื่อให้ได้ข้อมูลและเกิดประโยชน์สูงสุดกับ

การวิจัย¹⁰ ระยะเวลาในการสนทนาประมาณ 30-45 นาที ทำการเก็บข้อมูลประมาณ 2 ครั้งจึงได้ข้อมูลที่อิมตัว

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมวิจัย (อาจารย์ผู้สอน) ในสัปดาห์ที่ 8 และเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กกรุ๊ปคือ สัปดาห์ที่ 16 โดยใช้แนวคำถามแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview guide) โดยสัมภาษณ์จนกระทั่งได้ข้อมูลอิมตัวจึงหยุดทำการสัมภาษณ์ระหว่างสัมภาษณ์จะมีการบันทึกเสียงการพูดคุยกันระหว่างผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมวิจัยทุกครั้งใช้ระยะเวลาประมาณ 45-60 นาที

3. การสังเกต (Observation) ผู้วิจัยใช้การสังเกตแบบมีโครงสร้าง (Structured observation guide) มีเป้าหมายแน่นอนคือสังเกตสังเกตพฤติกรรมในการเข้าร่วมในเฟซบุ๊กกรุ๊ปของผู้เรียนและผู้สอนทุกสัปดาห์ โดยการจดบันทึกกิจกรรมที่เกิดขึ้นขณะดำเนินการใช้เฟซบุ๊ก

4. บันทึกการสะท้อนคิด (Reflective journal) ผู้วิจัยสะท้อนคิดการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการใช้เฟซบุ๊กโดยการบันทึกปัญหา อุปสรรค การแก้ไขปัญหาของผู้เรียนบันทึกการสะท้อนคิดนี้ยังได้จากการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึกด้วย

ตารางที่ 1 วงจรดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบเทคนิคของรูปแบบการเรียนการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กกรุป

วงจรที่ 1	วงจรที่ 2 ปรับปรุงจากวงจรที่ 1
1. วางแผน 1. การเตรียมความพร้อม: 1.1 ผู้สอน ได้รับการชี้แจงวิธีใช้ Facebook Group (FBG) เพื่อสอนเสริมการผดุงครรภ์ออนไลน์ 1.2 ผู้เรียน ได้รับการชี้แจงให้รู้วิธีการเรียนรู้การผดุงครรภ์โดยใช้ FBG 1.3 ผู้บริหารจัดการ FBG ได้รับการชี้แจงให้รู้วิธีการเรียนรู้การผดุงครรภ์ 1.4 Power Point Presentation (PPT) ของแต่ละหัวข้อและโพสต์ไว้บน FBG (ไฟล์ pdf) 1.5 เอกสารประกอบคำบรรยาย ของแต่ละหัวข้อและโพสต์ไว้บน FBG 1.6 วิดีโอคลิป บทความ ภาพประกอบ ที่เกี่ยวข้องกับแต่ละหัวข้อ 1.7 วิดีโอคลิปแนะนำผู้สอน	1. วางแผน 1. ปรับปรุงการเตรียมความพร้อม โดยเพิ่มเติมจากวงจรที่ 1: 1.1 ทีมสอน เตรียมพร้อมสำหรับการถ่ายทอดสด (live in Facebook) เมื่อมีการโพสต์คำถามระหว่างการสอนสดผู้บรรยายสามารถตอบได้ทันที 1.2 ผู้เรียน ได้รับการชี้แจงการถ่ายทอดสด (live in Facebook) 1.3 ผู้บริหารจัดการ FBG 1.4 คำถามปลายเปิดและคำตอบ 1.5 วิดีโอคลิป ไฟล์เสียงที่สรุปสาระสำคัญ สื่อเหล่านี้ช่วยผู้เรียนให้เข้าใจมากขึ้น โดยการฟังซ้ำๆ ผู้เรียนสามารถเก็บบทเรียนได้ง่ายขึ้น 1.6 การบันทึกวิดีโอคลิปขณะสอน จากนั้นโพสต์คลิปบน FBG
2. ปฏิบัติ ก่อนทำการสอนแต่ละหัวข้อทุก 1 สัปดาห์ 2. การโพสต์: 2.1 วิดีโอคลิป แนะนำแต่ละหัวข้อให้ผู้เรียนรู้ 2.2 PPT ที่เกี่ยวข้องกับแต่ละหัวข้อใน FBG 2.3 เอกสารประกอบคำบรรยาย (ไฟล์ pdf) ของแต่ละหัวข้อใน FBG 2.4 วิดีโอคลิป บทความและภาพประกอบ ที่เกี่ยวข้องกับแต่ละหัวข้อ 2.5 การติดตามการสนทนาออนไลน์ 2.6 กระตุ้นผู้เรียน ให้แบ่งปันและแลกเปลี่ยนประสบการณ์	2. ปฏิบัติ 2. ปรับปรุงเพื่อเพิ่มการโพสต์: 2.1 วิดีโอคลิปของผู้สอน ภายหลังจากช่วงการสอน 2.2 การสอนสดใน FB (live in FB) 2.3 เพิ่มจำนวนการโพสต์ แจ่มแจ้งที่แตกต่างกันหรือสอบถามข้อมูลทุกวัน 2.4 วิดีโอคลิปและไฟล์เสียง สรุปประเด็นสำคัญ 2.5 ปรับรูปแบบการสอน โดยเน้นความสนุกและเป็นมิตรมากขึ้น 2.6 ลักษณะของกลุ่มเฟซบุ๊ก เน้นผ่อนคลายและสนุกสนานมากขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนติดตามโพสต์อย่างต่อเนื่อง 2.7 เพิ่มจำนวนการโพสต์ เป็นการกระตุ้นผู้เรียน 2.8 โพสต์คำถามหลังจากการสอน ผู้สอนมีส่วนร่วมในการอภิปรายใน FBG ทุกวันและทุกสัปดาห์ 2.9 เสริมแรงใจ โดยให้รางวัลเมื่อตอบคำถามอย่างถูกต้อง
3. สังเกต การสังเกตปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยยับยั้งการดำเนินงานตามแผนและการปฏิบัติรวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการ 3. การสังเกต: 3.1 การมีส่วนร่วมของผู้เรียน ในการสนทนาออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการผดุงครรภ์ 3.2 ตรวจสอบการมีส่วนร่วม อย่างน้อย 3 ครั้งต่อสัปดาห์ 3.3 บันทึกความถี่ของการมีส่วนร่วม จำนวน "Like" 3.4 บันทึกการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในแต่ละหัวข้อใน FBG	3. สังเกต 3. ปรับปรุงหลังการสังเกต: 3.1 กระตุ้นการมีส่วนร่วมของอาจารย์ ในการอภิปรายเพื่อลดช่องว่างระหว่างผู้สอนและผู้เรียนและเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี 3.2 การค้นหาคำตอบ เน้นผู้สอนได้ตอบกับผู้เรียนเพื่ออภิปรายคำตอบ 3.3 กระตุ้นผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการสนทนาออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การผดุงครรภ์โดยใช้ FBG ทุกวันและทุกสัปดาห์ 3.4 ติดตามผู้เรียน ในการอภิปรายและหาคำตอบจนได้คำตอบที่ถูกต้อง 3.5 ติดตามระดับความรู้ของผู้เรียน สังเกตจากคำตอบที่ผู้เรียนตอบหรืออภิปรายกัน เพื่อใช้ปรับปรุงรูปแบบการเรียนและการสอน
4. การสะท้อนคิด 4. การสะท้อนคิด: 4.1 ประเมินประสบการณ์และความรู้สึกของผู้เรียน ผู้สอน	4. การสะท้อนคิด 4. ปรับปรุงจากการสะท้อนคิด: 4.1 ผู้สอน วิเคราะห์สถานการณ์และเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจในบทเรียนที่เคยสอนในอดีต 4.2 ผู้เรียน เน้นความต้องการการเรียนรู้ของผู้เรียน ทบทวนบทเรียนและกระตุ้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์และค้นหาคำตอบด้วยตนเองซึ่งจะสร้างระบบความเข้าใจที่ยั่งยืน

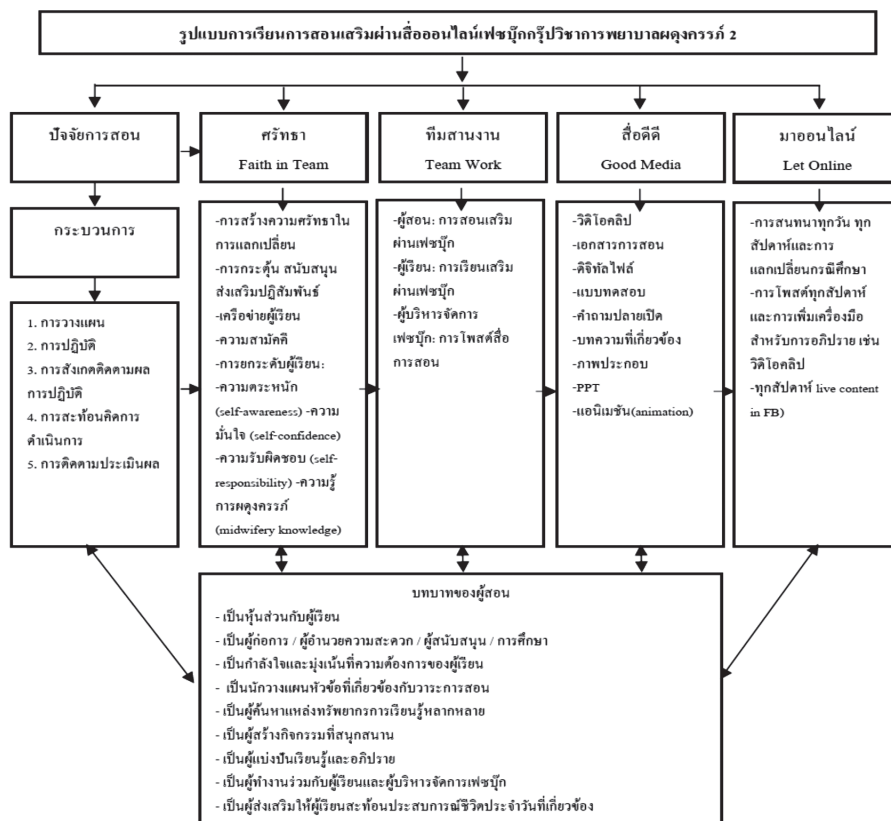

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลและการรวบรวมข้อมูลดำเนินการไปพร้อมกันโดยงานวิจัยนี้ทำการปฏิบัติ 2 วงจรโดยวงจรที่สองเป็นการปรับปรุงการปฏิบัติเพื่อให้ได้แนวทางการจัดการเรียนการสอนดังตารางที่ 1 ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คำถามการวิจัยเป็นแนวทาง¹¹ คือรูปแบบการเรียนการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เฟชบุ๊กกรุปวิชาการพยาบาลผดุงครรภ์ 2 เป็นอย่างไร ข้อมูลเชิงคุณภาพได้รับการตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือโดยการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) ซึ่งเป็นวิธีการพิสูจน์ที่ทดสอบความคล้ายคลึงกันของข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่างกัน หากข้อมูลที่รวบรวมจากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกันบ่งชี้ว่ามีการค้นพบที่คล้ายคลึงกันข้อมูลดังกล่าวจะยืนยันว่าข้อมูลที่ได้นั้นถูกต้อง การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological triangulation) มีประโยชน์ในการยืนยันการค้นพบข้อมูลที่ครอบคลุมมากขึ้นและเพิ่มความถูกต้องของปรากฏการณ์ที่ศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลที่หลากหลายรวมถึงการสนทนากลุ่มสนทนา

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตและบันทึกการสะท้อนกลับ การทดสอบแหล่งเวลาคือข้อมูลที่รวบรวมในเวลาต่างๆ จะถูกทดสอบเพื่อค้นหาว่ามีความคล้ายคลึงกันหรือไม่ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในสัปดาห์ที่ 8 และ 16 ของการสอนวิชานี้ นอกจากนี้ การทดสอบแหล่งที่มาของบุคคล คือการทดสอบเพื่อค้นหาว่าข้อมูลมีความสอดคล้องหรือไม่ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงในผู้ให้ข้อมูล

ผลการวิจัย

จากวงจรวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบเทคนิค 2 วงจรได้รูปแบบการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เฟชบุ๊กกรุปวิชาการพยาบาลผดุงครรภ์ประกอบด้วย 1) กระบวนการของรูปแบบคือ 1.1) การวางแผน 1.2) การปฏิบัติ 1.3) การสังเกตติดตามผลการปฏิบัติ 1.4) การสะท้อนผลของการดำเนินการ 1.5) การติดตามประเมินผล 2) ปัจจัยการสอนประกอบด้วย 2.1) ศรัทธา (Faith in Team) 2.2) ทีมงานงาน (Team Work) 2.3) สื่อที่ดี (Good Media) และ 2.4) มาออนไลน์ (Let Online) (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 รูปแบบการเรียนการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เฟชบุ๊กกรุปวิชาการพยาบาลผดุงครรภ์ 2

ตารางที่ 2 สรุปประเด็นความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้สอนต่อรูปแบบการเรียนการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กกรุ๊ป

ความคิดเห็นผู้เรียน	ความคิดเห็นผู้สอน	สรุปประเด็นความคิดเห็น
- เป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียนในยุคปัจจุบันที่ใช้ชีวิตร่วมกับระบบอินเทอร์เน็ต	- เป็นรูปแบบที่ต้องค้นหาคำขอมูลที่ทันสมัย การสอนออนไลน์ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์	- การเรียนการสอนทันสมัย
- เป็นรูปแบบที่เปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันนอกชั้นเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกเวลา และทุกที่เมื่อต้องการเข้าถึงการเรียนรู้	- ประหยัดเวลาในการปฐมนิเทศในชั้นเรียน สามารถใช้เวลาในการสอนเนื้อหาได้โดย	- การเรียนทุกเวลาและสถานที่
- ส่งเสริมการแสวงหาและค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง กำหนดได้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองมากขึ้น	- ผู้สอนคอยสนับสนุนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนหาคำตอบด้วยตนเองเพื่อให้ได้คำตอบมาจากการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนเองจะเกิดความเข้าใจแบบยั่งยืน	- การเรียนรู้ด้วยตนเอง
- การโพสต์คำถาม หรือคลิปวิดีโอช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัวเกิดการวิเคราะห์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	- การประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ทำให้ผู้สอนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เรียน	- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ค้นคว้าหาคำตอบจากประเด็นคำถามที่ผู้สอนกำหนดให้เกิดการกระตุ้นการวิเคราะห์และความคิดของตนเองและผู้อื่น	- ผู้สอนเกิดการคิดวิเคราะห์สถานการณ์ที่จะโพสต์และสังเกตเห็นการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน	- การกระตุ้นการวิเคราะห์และการเรียนรู้
- ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน ผู้เรียนเข้าใจเกิดแนวทางปฏิบัติที่ดี	- ผู้สอนเห็นความต้องการของผู้เรียนในการหาเหตุผลและผลมาตอบคำถามให้ถูกต้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่จะถามได้ชัดเจนและแนวทางเดียวกัน	- ความเข้าใจแนวทางเดียวกัน
- กระตุ้นผู้เรียนเกิดความตื่นตัว กระตือรือร้น	- ผู้สอนต้องมีความกระตือรือร้นและความตื่นตัวในการเตรียมการสอนและระหว่างสัปดาห์ที่สอน	- ความกระตือรือร้นและความตื่นตัว
	- ผู้สอนทักทายทำความรู้จักกับผู้เรียนก่อนสอน โดยผ่านเฟซบุ๊กกรุ๊ปทำให้ทราบความต้องการของผู้เรียน	- ความต้องการของผู้เรียน
	- ลดช่องว่างระหว่างผู้สอนและผู้เรียนและช่วยสร้างความสัมพันธ์ได้อย่างต่อเนื่อง	- ลดช่องว่างระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
	- สามารถประเมินความรู้ของผู้เรียนเพื่อใช้ในการปรับการเรียนการสอนได้	- การประเมินความรู้ของผู้เรียน

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยรูปแบบการเรียนการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กกรุ๊ปในวิชาการพยาบาลผดุงครรภ์ 2 ประกอบด้วย 1) กระบวนการของรูปแบบ คือ 1.1) การวางแผน 1.2) การปฏิบัติ 1.3) การสังเกตติดตามผลการปฏิบัติ 1.4) การสะท้อนผลของการดำเนินการ 1.5) การติดตามประเมินผล 2) ปัจจัยการสอน ประกอบด้วย 2.1) ศรัทธา (Faith in Team) คือ ความศรัทธาในทีมซึ่งประกอบด้วยผู้สอน ผู้เรียนและผู้บริหารจัดการเฟซบุ๊กกรุ๊ป ในการดำเนินการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กกรุ๊ปวิชาการพยาบาลผดุงครรภ์ 2 นี้ ต้องเริ่มจากการสร้างความศรัทธาของทีมงานเพื่อให้ทุกคนในทีมเข้าใจการดำเนินการสอนเสริมด้วยการกระตุ้น สนับสนุน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ร่วมกันให้เกิดความสามัคคี เครือข่ายผู้เรียนผู้สอนซึ่งผลที่ได้ในปัจจุบันคือการยกระดับผู้เรียนในเรื่องความตระหนัก (self-awareness) ความมั่นใจ (self-confidence) ความรับผิดชอบ (self-responsibility) และความรู้การผดุงครรภ์ (midwifery knowledge) 2.2) ทีมสํานาน

(Team Work) เป็นทีมที่ต้องทำงานประสานกันซึ่งทีมสํานานนี้ประกอบด้วยผู้สอนที่ต้องมีหลากหลายบทบาทเพื่อร่วมทำงานกับผู้บริหารจัดการเฟซบุ๊กได้มีประสิทธิภาพส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต่อเนื่อง ในทีมนี้ทั้งสามกลุ่มมีความสำคัญจะขาดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งไม่ได้ ด้วยเหตุนี้ทีมสํานานจึงต้องเริ่มด้วยความศรัทธาในทีม 2.3) สื่อที่ดี (Good Media) มีความหมายสองประเด็นคือสื่อสิ่งๆ ที่ถูกคัดเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กกรุ๊ป ได้แก่ วิดีโอคลิป เอกสารการสอน ดิจิทัลไฟล์ แบบทดสอบ คำถามปลายเปิด บทความที่เกี่ยวข้อง ภาพประกอบ แอนิเมชัน เมื่อได้สื่อสิ่งๆ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแล้ว ผู้สอนต้องสื่อสารสิ่งๆ ให้ผู้เรียนและผู้จัดการบริหารเฟซบุ๊กเข้าใจในสื่อสิ่งๆ เพื่อเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสร้างความตระหนักแก่ผู้เรียนได้ และ 2.4) มาออนไลน์ (Let Online) คือการชักชวนให้ผู้สอน ผู้เรียนและผู้บริหารจัดการเฟซบุ๊กทำงานออนไลน์ร่วมกัน การสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กกรุ๊ปนี้ต้องร่วมกันเรียนรู้ออนไลน์ด้วยการสนทนาแลกเปลี่ยนทุกวัน

ทุกสัปดาห์ การโพสต์ทุกสัปดาห์ รวมทั้งการเพิ่มสื่อสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่งรูปแบบจากงานวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี¹² ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ พบว่าผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้และกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์และพบว่าองค์ประกอบที่สำคัญ คือ 1) สถานการณ์ปัญหา 2) กิจกรรมการเรียนรู้ 3) แหล่งเรียนรู้ 4) สนทนากับผู้รู้ 5) เครื่องมือช่วยแก้ปัญหา 6) แนวทางการแก้ปัญหาและ 7) ครูผู้สอน ผลการหาความตรงของรูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ มีความตรงภายในและความตรงภายนอก และการใช้รูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ พบว่าเงื่อนไขที่ส่งเสริมให้การใช้โมเดลประสบผลสำเร็จได้แก่ คุณลักษณะของนักเรียน ผู้สอน การจัดสภาพแวดล้อมภายใน ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ โครงสร้างพื้นฐานทางด้านสารสนเทศที่ช่วยสนับสนุนในการใช้รูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ การกำหนดจำนวนนักเรียน ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ การกำหนดเวลาที่เหมาะสมในการสนทนากับผู้เชี่ยวชาญ และสถานการณ์ปัญหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ และสอดคล้องกับทิวตัน สิทวิชังค์ พบว่าผู้สอนสามารถประยุกต์เฟซบุ๊กใช้ในการเรียนการสอนได้ โดยใช้เป็นพื้นที่อภิปราย ส่งงาน ส่งไฟล์ภาพ แบ่งปันข้อมูลและข้อคิดเห็นและเป็นศูนย์กลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ใช้ติดต่อสื่อสารด้านการเรียนการสอนเป็นพื้นที่แสดงออกและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ประเด็นความคิดเห็นของผู้สอนและผู้เรียนที่เหมือนกัน คือการเรียนการสอนที่ทันสมัย การเรียนทุกเวลาและสถานที่ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิเคราะห์ การกระตุ้นการเรียนรู้ ความเข้าใจแนวทางเดียวกัน ความกระตือรือร้นตื่นตัว ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กกรุ๊ปวิชาการพยาบาลผดุงครรภ์ 2 ประกอบด้วยกระบวนการและปัจจัยการสอนที่ผู้เรียนและผู้สอนต้องร่วมมือกันจึงจะเป็นการเรียนการสอนที่เกิดประสิทธิผล ไม่ว่าจะเป็น 1) ศรัทธา (Faith in Team) 2) ทีมงานงาน (Team Work) 3) สื่อที่ดี (Good Media) และ 4) มาออนไลน์ (Let Online) ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อประเด็นความคิดเห็นของผู้สอนและผู้เรียนที่เหมือนกัน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับทิวตัน สิทวิชังค์ ที่พบว่าผู้สอนสามารถประยุกต์เฟซบุ๊กใช้ใน

การเรียนการสอนได้โดยใช้เป็นพื้นที่อภิปราย ส่งงาน ส่งไฟล์ภาพ แบ่งปันข้อมูลและข้อคิดเห็นและเป็นศูนย์กลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ใช้ติดต่อสื่อสารด้านการเรียนการสอน ใช้เป็นพื้นที่แสดงออกและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และสอดคล้องกับศศิวิมล ชูแก้ว¹³ ศึกษารูปแบบและเนื้อหาการสื่อสารผ่านเฟซบุ๊กของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยและพบว่าเฟซบุ๊กเสมือนเป็นช่องทางการสื่อสารสองทางระหว่างมหาวิทยาลัยและสาธารณชนที่สนใจรับรู้ข้อมูล ข่าวสารและมีส่วนร่วมผ่านการคลิก Like เพื่อต้องการสื่อสารผ่านทางเว็บเพจโดยการสื่อสาร เป็นรูปแบบการสื่อสารแบบกึ่งทางการในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกที่ติดตาม การพูดคุยใช้ลักษณะการสร้างความสัมพันธ์แบบพี่น้อง แสดงความเป็นมิตรซึ่งกันและกัน มีการใช้ภาษาแบบเป็นกันเอง ผู้ดูแลเว็บเพจให้ความสำคัญต่อข้อมูลข่าวสาร ในการเผยแพร่ สร้างความสัมพันธ์ และดึงดูดสมาชิกด้วยการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนมาเพิ่มความน่าสนใจให้สมาชิกเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย

ประเด็นความคิดเห็นของผู้สอนและผู้เรียนที่ต่างกันมีสามประเด็นคือความต้องการของผู้เรียน ช่องระหว่างผู้สอนและผู้เรียนและการประเมินความรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องจากทั้งสามประเด็นเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่ต้องประเมินความรู้และเข้าใจถึงความต้องการของผู้เรียนเพื่อนำไปวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองความต้องการผู้เรียนได้ ช่องว่างของทั้งสองฝ่ายจึงลดลงด้วยกระบวนการสอนและวิธีการสอนซึ่งสอดคล้องกับแอนณา อิมจำลองและวิไลวรรณ จงวิไลเกษม¹⁴ ที่พบว่าทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีความพอใจต่อการใช้เฟซบุ๊กเพราะเป็นช่องทางการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนได้ไม่จำเป็นเป็นการโพสต์ การแชร์ (Share) และการแสดงความคิดเห็น (Comment) ซึ่งผู้สอนสามารถเห็นความต้องการของผู้เรียนและเข้าใจสิ่งที่ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นโดยอ่านข้อความที่ถูกโพสต์ โดยเฉพาะเอกสารประกอบการเรียน รูปภาพ ไฟล์วิดีโอถือว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างยิ่ง การถามและการตอบของผู้เรียนถือเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้สอนเข้าถึงผู้เรียนและช่วยส่งเสริมสัมพันธภาพได้อย่างต่อเนื่องระหว่างผู้สอนและผู้เรียนรวมถึงผู้เรียนด้วยตนเอง¹⁵

ดังนั้น รูปแบบการเรียนการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กกรุ๊ปในวิชาการพยาบาลผดุงครรภ์ 2 นี้เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและไร้พรมแดนโดยเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองส่งผลให้เกิดการสะสมความรู้เพิ่มขึ้นเนื่องจากผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีโอกาสลงมือกระทำสามารถประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางจัดการสอนให้แก่ผู้เรียนได้ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้สอนและผู้เรียนใช้เทคโนโลยีปัจจุบันเป็นสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียน รวมทั้งสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปส่งเสริมการเรียนการสอนในด้านการสร้างแรงจูงใจในการเรียน การติดต่อสื่อสาร และการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาการเรียนการสอนเสริมผ่านสื่อออนไลน์ เพชฌัญญูกับต่อความรู้และทักษะทางปัญญาในการเรียนวิชาการผดุงครรภ์ การเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนพยาบาล ผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning outcomes) ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thailand Qualifications Framework for Higher Education: TQF:HEd)

2.2 ศึกษาทัศนคติและแนวคิดของผู้สอนต่อการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการเรียนการสอนพยาบาล

2.3 ศึกษาพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับการใช้งานเฟซบุ๊กเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสื่อสาร

กิตติกรรมประกาศ

ขอบคุณคณาจารย์ผู้สอนวิชาการพยาบาลผดุงครรภ์ 2 และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ที่เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลในการทำวิจัย ขอขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการรณรงค์มหาวิทยาลัยนวมินทราชราชนครินทร์ให้ทุนสนับสนุนทุนวิจัยตลอดการศึกษาในครั้งนี้

References

- Wansaman W. Effects of using Facebook as a medium for teaching ESP reading for beginners. A thesis for the degree of Master of art in teaching English, Prince of Songkla University; 2015.
- Phanich W. The Method of Learning Construction for Students in 21st Century. Bangkok: Tathata Publication; 2012.
- Muangngam P, Homka U, Lertchalaran C. The effect of social network in CIPPA model instruction towards the learning achievement of undergraduate students. Journal of Rattana Bundit University 2014; 9(1): 31-38.
- Sae-joo P. The development of collaborative learning management via social network: Facebook. Technical Education Journal King Mongkut's University of Technology North Bangkok 2017; 8(1): 141-151.
- Chaidet W, Vachirapanang K. Using social media in teaching and learning: Facebook and student learning motivation. GEN Conference 2014; 213-225.
- Sittiwong T. The study of undergraduate students opinion towards the use of Facebook in graphics design and production for education in field of educational communications and technology faculty of education, Naresuan University. Journal of Education Naresuan University 2015; 17(3): 82-88.
- Pimcharoen P. Using Facebook as an additional means of communication between students and instructors in the course CA.206. Computer for Art Communication Art. Faculty of Communication Art, Kasem Bundit University; 2013
- Sanrattana W. Educational administration research: Concept and case study. Bangkok: SE-ED book center; 2017.
- Mongkhonsir P. An action research to develop teaching and learning nursing theories by cooperative learning strategy using jigsaw technique. Journal of Nursing and Health Care 2016; 43(2): 123-131.
- Corey M, Corey G, Corey C. Group, process and practice (8th ed.) Belmont: Cengage Learning; 2010.
- Denzin NK, Lincoln YS. Strategies of qualitative inquiry (2nd ed.). Carifornia: SAGE; 2008.
- Department of Education and King Mongkut's University of Technology Thonburi. The research study for developing learning model through online media. Educational Communications and Technology Faculty of Industrial Education and Technology; 2013.
- Chukaew SA. Study of the style and content of the faculty of the university of the thai chamber of commerce. Master of Communication Arts Faculty of Communication Arts University of the Thai Chamber of Commerce; 2012.
- Im-Emchamlong A, Jongwilaikase W. The use of Facebook as a media channel for studying the communication arts. Dhurakij Pundit Communication Art Journal 2013; 7(1): 75-93.
- Nithitantiwat P, Jinruang S, Naraphong W. Social media use in nursing education. Journal of Phrapokklao Nursing College 2017; 28(2):183-191.